

ARBETSSÖKANDE

**Stig in i arbetslivet:
TE-byråns tjänster för
arbets sökande**

www.mol.fi

Arbets- och näringsbyrån

Söker du arbete? Vill du byta ditt nuvarande jobb mot ett annat som är lämpligare för dig? Funderar du på vilken vidareutbildning du behöver för att avancera i arbetslivet? Har du tänkt bli företagare? Behöver du yrkesinriktad rehabilitering för att klara dig i arbetslivet?

Arbets- och näringsbyråerna (TE-byråerna) vet och kan mycket om näringslivet, olika jobb, utbildning, praktik och företagsverksamhet i Finland eller utomlands. Du kan använda våra webbtjänster, ringa våra riksomfattande servicenummer eller komma till TE-byrån för en personlig diskussion.

Bekanta dig med våra tjänster på adressen **www.mol.fi**.

Var en aktiv arbetssökande – dra nytta av våra mångsidiga tjänster

Vare sig du arbetar, är arbetslös, studerar, snart blir arbetslös eller vill återgå till arbetslivet, kan du anmäla dig hos oss som arbetssökande.

Förutom rådgivning om jobsökning och jobsökarträning erbjuder TE-byrån också individuella arbetsförmedlingstjänster för arbetssökande. TE-byrån söker och erbjuder lämpliga jobb och kan presentera arbetssökande för lämpliga arbetsgivare. De som har planer på att starta företag kan dra nytta av TE-byråns och den regionala företagsservicens mångsidiga tjänster.

När du anmäler dig som arbetssökande genom webbtjänsten **Egen arbetssök-**

ning, kan uppgifterna om din jobsökning användas genast i samband med att TE-byrån söker kandidater för lediga jobb som arbetsgivare anmält. Anmälan genom webben medför snabbare service för dig på TE-byrån.

Anmäl dig som
arbetssökande
på adressen
www.mol.fi.

Titta på lediga jobb på webben

TE-byrån har till sitt förfogande Finlands största register över lediga jobb. Aktuell information om alla **lediga jobb** som anmälts till oss och som avses bli offentligt utannonserade finns på vår webbplats www.mol.fi.

På våra webbsidor kan jobb sökas bland annat per bransch, landskap, ort, den tid då jobben är lediga eller genom ordsökning.

Tjänsten **Platsvakten** ger information om lediga jobb direkt i din e-post eller mobiltelefon, beroende på vilket alternativ du valt.

Bekanta dig med lediga jobb och börja använda Platsvakten på vår webbtjänst. När du får information om ett ledigt jobb, kontakta genast arbetsgivaren. Det gäller att vara snabb även vid jobsökning.

Marknadsför dina kunskaper – dra nytta av CV-netti

Via **CV-netti** söker arbetsgivare yrkeskunniga personer och kan kontakta dig direkt, när du har lagt ut en jobsökarannons i tjänsten. Alla som söker arbete kan lämna sin egen presentation på CV-netti.

Skriv din meritförteckning på CV-blanketten på webbplatsen och berätta vad du kan, vad du har för arbetserfarenhet och utbildning och annat som är viktigt med tanke på det arbete du söker. Du kan också lämna en annons anonymt.

Säkrare jobsökning genom jobsökarträning

Du kan komplettera och uppdatera dina jobsökningsfärdigheter genom att delta i jobsökarträning.

Under jobsökarträningen går man igenom de olika delområdena i jobsökningen, arbetsmarknadsläget och arbetsgivarnas förväntningar. Dessutom bekantar man sig med de elektroniska kanalerna och verktygen för jobsökning. Jobsökarträning är en strålande möjlighet att träna inför jobsökningen, för att du ska lyckas med anställningsintervjun.

Om du är en arbetslös arbetssökande och har rätt till arbetslöshetsförmån, kan arbetslöshetsförmånen betalas till dig även under tiden för träningen. Du kan också ha rätt till ersättning för uppehälle under tiden för träningen.

Jobba utomlands

EURES är Europeiska ekonomiska samarbetsområdets (EES) arbetsförmedlingstjänst. I EURES-portalen finns uppgifter om lediga jobb såväl som arbets- och levnadsförhållanden i EU-länderna. I portalen hittar du också information om hur det är att arbeta i olika länder.

Du kan också lämna ditt CV i sökandebanken i portalen. Via sökandebanken kan arbetsgivare på olika håll i Europa söka lämpliga kandidater för sina lediga jobb.

Vid TE-byråerna finns EURES-rådgivare som betjänar arbetssökande som åker

till Europa. Rådgivarnas kontaktuppgifter finns på webbsidorna www.mol.fi/eures.

www.eures.europa.eu

En sysselsättningsplan utarbetas tillsammans

TE-byråns personal vägleder dig i jobbsökningen, diskuterar dina önskemål om jobbsökningen och utvärderar din kompetens. Med dem som anmält sig som arbetssökande utarbetas en sysselsättningsplan inom två veckor från jobbsökningens början. I planen överenskomms om målen för jobbsökningen och olika åtgärder och tjänster, för att du ska få sysselsättning så fort som möjligt.

Förbättra din yrkeskompetens

Genom TE-byråns utbildnings- och yrkesinformationstjänst får du den information som du behöver om utbildningsalternativ, utbildnings- och yrkesbranscher samt finansiering av studierna. Tjänsten är avsedd för alla som funderar på att utveckla sin kompetens, oberoende av ålder, utbildningsbakgrund och arbetshistoria.

Diskutera utbildnings- och jobbalternativ med utbildningsrådgivaren på TE-byrån, ring utbildningsrådgivningens riksomfattande telefonnummer eller lär dig att använda de webbaserade tjänsterna.

www.studieinfo.fi
www.ammattinetti.fi
www.opintoluotsi.fi

Hjälp i yrkesval och karriärplanering

Våra yrkesvalspsykologer hjälper dig med att välja yrke och planera din karriär. Som stöd för de konfidentiella samtalen kan man ha arbets- och utbildningsprövning och/eller psykologiska lämplighets-test. Du kan också själv utvärdera din lämplighet och dina intressen genom AVO-programmet eller A-ura-övningar. För ett möte med en psykolog behövs tidsbeställning.

Mångsidig information om utbildning och yrken på webbplatsen mol.fi och TE-byrån.

Ny kompetens genom utbildning

Arbetskraftsutbildning

Genom arbetskraftsutbildning kan du uppdatera dina kunskaper och färdigheter eller utbilda dig till en ny bransch. Arbetskraftsutbildningen är först och främst avsedd för över 20 år gamla arbetslösa eller personer som hotas av arbetslöshet. Den för deltagarna kostnadsfria utbildningen anordnas av yrkesutbildningscentraler för vuxna, yrkesläroanstalter, högskolor samt privata arrangörer av utbildningstjänster.

Ansökan till arbetskraftsutbildning kan göras antingen genom en elektronisk ansökningsblankett eller genom

en ansökningsblankett som fås hos arbets- och näringsbyrån. En elektronisk ansökningsblankett som sänts via Internet styrs automatiskt till den TE-byrå som ansvarar för antagningen av studerande. Pappersblanketten inlämnas personligen till TE-byrån i din egen region. För antagningen av studerande ansvarar vanligtvis TE-byrån för utbildningsorten.

Tjänsten **Studievakten** skickar information om sådana utbildningar som du önskar direkt i din e-post. Du kan också söka utbildningsplatser med en webblanckett.

Frivilliga studier med arbetslöshetsförmån

Under vissa förutsättningar kan det vara möjligt att arbetssökande bedriver frivilliga studier på heltid och får arbetslöshetsförmån. Om studierna inte kan stödjas med arbetslöshetsförmån, kan du ändå ha möjlighet att studera på deltid utan att förlora arbetslöshetsförmånen. Ytterligare upplysningar fås hos utbildningsrådgivningen eller på vår webbplats.

Läroavtalsutbildning

Läroavtalsutbildning lämpar sig väl för yrkesinriktad grund- eller tilläggsutbildning.

Läroavtalet är ett arbetsavtal för viss tid som innefattar lärande i arbete på en arbetsplats och studier i teoretiska ämnen vid en läroanstalt. Arbetsgivaren betalar kollektivavtalsenlig lön till studeranden. Om du är arbetslös, kan arbetsgivaren få lönesubvention som söks hos arbets- och näringsbyrån.

www.oph.fi/oppisopimus

www.opityossa.fi

Tjänster för nyblivna företagare

TE-byrån ger råd, när du planerar att starta ett företag och behöver ytterligare information om företagsverksamhet och stöd för att grunda företaget.

Syftet med **startpeng** är att främja uppkomsten av ny företagsverksamhet genom att företagarens försörjning tryggas i det inledande skedet, när företagsverksamheten startas och etableras. Startpeng kan beviljas för högst 18 månader, och söks hos TE-byrån. De andra regionala företagstjänsterna tillhandahåller mångsidiga tjänster för nyblivna företagare. Tjänsterna gäller rådgivning, verksamhetslokaler och annat motsvarande.

Kombinera företagsverksamhet med företagartutbildning på ett smidigt sätt.

Du kan skaffa företagarkompetens och komplettera dina kunskaper och färdigheter genom utbildning, eftersom det är möjligt att på ett smidigt sätt kombinera startandet av företagsverksamheten med **företagartutbildning**.

TE-byråerna och närings-, trafik- och miljöcentralerna tillhandahåller utbild-

ning för dem som tänker bli företagare och dem som redan är verksamma som företagare. Ytterligare information om utbudet av företagartutbildning får du på TE-byråerna och närings-, trafik- och miljöcentralerna.

**Telefontjänsten FöretagsFinland
010 19 4680**

Ta också reda på följande ekonomiska förmåner och möjligheter till sysselsättning

Lönesubvention

Om du inte har lyckats få sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden kan du fråga TE-byrån om din möjlighet att bli sysselsatt i lönesubventionerat arbete. Detta innebär att arbetsgivaren får en subvention för att anställa dig.

TE-byrån prövar från fall till fall hur den arbetssökandes placering i arbete kan främjas genom att lönesubvention beviljas. Syftet med lönesubventionerat arbete är att förbättra arbetslösa arbetssökandes yrkesskicklighet, kompetens och ställning på arbetsmarknaden samt att främja möjligheterna för dem som under en lång tid varit arbetslösa att komma in på den öppna arbetsmarknaden.

Utkomstskydd för arbetslösa

Arbetslöshetsförmån betalas för att trygga försörjningen för arbetslösa arbetssökande under den tid då de söker nytt arbete eller deltar i sysselsättningsfräm-

jande service. Arbetslöshetsförmånerna är inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd.

TE-byrån undersöker de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för att sökanden ska få arbetslöshetsförmån och lämnar ett arbetskraftspolitiskt utlåtande till den som betalar förmånen. Betalaren - Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan - undersöker övriga villkor som gäller förmånen.

Ytterligare upplysningar om utkomstskydd för arbetslösa får du på vår webbplats och genom vårt riksomfattande servicenummer.

Genom webbtjänsten **De egna utkomstskyddsuppgifterna** kan du titta på de arbetskraftspolitiska utlåtandena som TE-byrån gett samt besvara TE-byråns eventuella begäran om utredning i ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa.

**Rådgivning om utkomstskydd
för arbetslösa 010 19 4912**

www.fpa.fi www.tyj.fi

Omställningsskyddet hjälper dig hitta jobb fortare

Om du till exempel riskerar att bli uppsagd eller har blivit uppsagd av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker, eller om du har blivit permitterad eller om du ska avsluta ett långvarigt anställningsförhållande för viss tid, lönar det sig att ta reda på om du har rätt till omställningsskydd.

Verksamhetsmodellen för sysselsättning och omställningsskydd ökar arbetstäcknings trygghet, ger stöd med jobbsökningen och bidrar till att personen så fort som möjligt blir sysselsatt på nytt. Verksamhetsmodellen för omställningsskydd ökar möjligheterna att delta i sysselsättningsfrämjande åtgärder samt förbättrar och upprätthåller arbetssökandens yrkeskompetens.

Om du är eller snart blir arbetslös och tänker söka arbete utanför din pendlingsregion, kan du få **ersättning för resor** som du gör för att söka arbete.

Ersättning för flyttkostnader kan du få när du börjar ett nytt arbete utanför din pendlingsregion, om du omfattas av omställningsskyddet eller har rätt till arbetsmarknadsstöd.

TE-byrån ger stöd i situationer där anställningsförhållandet ändras.

Arbetspraktik och arbetslivsträning

Arbetslösa arbetssökande kan delta i arbetspraktik eller arbetslivsträning för att orientera sig i eller återgå till arbetslivet och för att främja sin placering i arbete och sin yrkeskompetens. Arbetspraktik och arbetslivsträning är bra alternativ, när man vill pröva på nya

slags arbetsuppgifter och förbereda sig inför arbetslivet. Samtidigt kan man också pröva olika yrken och jobb för att se om de är intressanta och lämpliga.

TE-byrån skaffar en plats för arbetspraktik eller arbetslivsträning. Man kan också själv söka en plats, som TE-byrån godkänner.

De som är under 25 år, saknar yrkesutbildning och omfattas av systemet med arbetsmarknadsstöd kan delta i **arbetspraktik**. Under arbetspraktiken betalas fullt arbetsmarknadsstöd. Under vissa förutsättningar kan dessutom ersättning för uppehälle betalas till dem som deltar i praktik.

De som fyllt 25 år, de som skaffat yrkesutbildning eller de som i form av arbetslöshetsförmån får grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning kan delta i arbetslivsträning. Under arbetslivsträningen betalas arbetslöshetsförmån (inkomstrelaterad dagpenning/grunddagpenning/arbetsmarknadsstöd) och dessutom ersättning för uppehälle.

www.fpa.fi

Yrkesinriktad rehabilitering

Tillsammans med experter som är insatta i frågor som gäller yrkesinriktad rehabilitering är det möjligt att ta reda på lämpliga arbets- och utbildningsmöjligheter som tar i beaktande de begränsningar som en eventuell skada eller sjukdom medför.

Jobblinjens servicenummer

Personkunder

Anmälan som arbetssökande,
lediga jobb, ändring av uppgifterna
om jobsökningen, TE-byråernas tjänster,
vägledning för e-tjänster på webben.

010 19 4905

jobblinjen@te-byran.fi

Utbildningsrådgivning

010 19 4902

utbildningsradgivning@te-byran.fi

Rådgivning om omställningsskydd

010 19 4910

jobblinjen@te-byran.fi

Rådgivning om utkomstskydd för arbetslösa

010 19 4912

Telefontjänsten FöretagsFinland

010 19 4680

Samtalspriser

Samtal till nummer som börjar med 010 19:
från trådtelefon lokalnätavgift; från mobiltelefon mobiltelefonavgift.

Täckande information om våra tjänster
snabbt och lätt:

www.mol.fi